

סח. 'זהורתם את בני ישראל מטומאתם' – מכאן אזהרה לישראל שיפרשו מנשותיהן סמוך לוסתן עונה (היינו באותה עונה שבה הוסת, וכן"ל), דהלכה כר' יהודה, כן פסק רבה.

דף ס"ד ע"א

סט. ניסת לראשון ומת, לשני ומת – לדעת רבי לא תנשא לשלישי, ולרשב"ג לשלישי תנשא ולרביעי לא תנשא.

ע. ראתה ט"ו לחדש זה, ט"ז לחדש שאחריו וי"ז לחדש שאחריו – לדעת רב קבעה וסת דילוג וחוששת י"ח בחדש שאחר כך וכו'. ולדעת שמואל צריכה שתשלש בדילוג, ורק כשתראה בפעם רביעית י"ח לחדש שאחריו – תקבע וסת לדילוג. ומודה רב כשהיה לה וסת קבוע לט"ו, דצריכה שתשלש בדילוג (ט"ז, י"ז, י"ח) ורק אז תקבע (ובתוס' בשם ר"ח פירשו בענין אחר).

עא. ולכולי עלמא כשראתה ג' פעמים ביום מסויים בחדש, כגון ב' לחדש, קבעה וסת לאותו יום.

עב. ולכולי עלמא אם לא ראתה ביום מסויים בחדש, אלא שדלגה בהפלגה (כגון שראתה ב' ראיות בהפלגת כ' יום ביניהן, ואחר כך הפליגה כ"א יום וכו') בעינן שתשלש בדילוג (תוס').

עג. היה וסת קבוע לט"ו ושנתה לט"ו, חוששת לשניהם. ראתה אחר כך בי"ז, נעקר ט"ז וחוששת לט"ו וי"ז. ראתה אחר כך לי"ח, תו אינה חוששת אלא לדילוג (היינו לי"ט הבא) והשאר נעקר.

עד. דילגה ט"ו, ט"ז, וסירגה יומיים וראתה י"ח, לא קבעה כלום (ולשמואל היינו כשדלגה בפעם השלישית יומיים).

עה. אין חוששין לוסת דילוג בחדא זימנא. כגון ראתה ט"ו, ט"ז, אין חוששת אלא לט"ז ולא לי"ז (תוס').

עו. לקביעת וסת או עקירת וסת קבוע בעינן ג' פעמים. אבל לחוש – חוששת אפילו בפעם אחת, ואסורה לשמש באותו יום, אפילו יפול יום החשש בימים הראויים לזיבה ולא לנידות.

עז. וסת שאינו קבוע נעקר בפעם אחת (ואפילו ראתה פעמיים, נעקר בפעם אחת).

דף ס"ד ע"ב

עח. משמע ברש"י ד'עקירה' לא מקרי אלא כשבנוסף לכך שלא ראתה בזמן הקבוע, ראתה בזמן אחר. אבל אם רק שינתה בכך שלא ראתה בזמן הקבוע, אבל לא שינתה לראות בזמן אחר, לא חשיב 'עקירה' (ערש"ש).

עט. 'אורח – בזמנו בא'.

פ. נשים בבתוליהן כגפנים: יש גפן שיינה אדום, ויש שחור. יש שיינה מרובה, ויש מועט. כל גפן יש בה יין, ושאיין בה יין – הרי זו 'דורקטי' (דור קטוע, שאין בניהן מרובים).

פא. כשם שהשאור יפה לעיסה, כך דמים יפים לאשה. וכל שדמיה מרובין – בניה מרובין.

פרק עשירי

א. בתולה שלא הגיע זמנה לראות ונבעלה, תולין כל דם שתראה במכת בתולים: לבית שמאי ד' לילות (שמשמשת בהן ומוצאת דם במשך אותן לילות, אפילו בד' לילות מפוזרין), ולבית הלל עד שתחיה המכה. ואין חילוק בין אם ראתה כבר דם בבית אביה לבין אם לא ראתה.

ב. שיעור 'עד שתחיה המכה' – לשמואל היינו כל זמן שכשמשת רואה דם, כל דם שתראה ביום המחרת או בלילה שאחריו תולין, ותו לא. שאם תראה ביום שלמחרתיים – לא תלינן, אם לא שמשה בלילה שלפניו. וכן אם שמשה פעם אחת ולא ראתה דם מחמת תשמיש – הרי שחיתה המכה, ותו לא תלינן. ולרב, כל שעומדת ורואה, יושבת ואינה רואה – או אם כשיושבת על גבי קרקע רואה, על גבי כרים וכסותות ואינה רואה – או תולה בבתולים. אבל אם רואה בכל ענין או אינה רואה בכל ענין – חיתה המכה (בתוס' פ' דרב מחמיר יותר משמואל, וסובר דמלבד מה דבעינן שתשמש בלילה שלפני כן כשמואל, בעינן נמי שביום המחרת תהא עומדת ורואה כו').

ג. הגיע זמנה לראות ולא ראתה עדיין, וניסת – לבית שמאי נותנים לה לילה הראשון בלבד, ולבית הלל ד' לילות. ופירש לוי דהיינו ד' עונות שמשת בהן. לפיכך אם שימשה גם בימים, הפסידה ואין לה תו ד' לילות. ורב סובר דלא הפסידה, דבכל אופן יש לה ד' לילות (ונראה לענ"ד דמכל מקום מודה רב בהאי גונא דדוקא ד' לילות רצופין ולא מפוזרין).

ד. הרחיקה בעילותיה – יש לה ד' לילות מפוזרין (כדלקמן אות יג).

ה. הגיע זמנה לראות וראתה בבית אביה – לבית שמאי אין לה אלא בעילת מצוה, ולבית הלל כל הלילה.

ו. מותר לבעול לכתחילה בתולה בשבת. וכן בעילה שניה מותרת בשבת, אף על גב דהוי פירצה דחוקה ומשיר צרורות.

ז. דרכה דביאה בלילות, ולא בימים.

ח. 'אמר שמואל יכולני לבעול כמה בעילות בלא דם', שהיה בקיא בהטיה.

ט. בעל ולא מצא דם, וחזר ובעל ומצא דם – ר' חנינא מטמא, ור' אסי מטהר (דשמא פעם ראשונה אתרמי ליה כשמואל הנ"ל. ור' חנינא סובר דשאני שמואל דרב גובריה).

י. בוגרת שלא ראתה, נותנים לה לילה הראשון. ואם ראתה בבית אביה, אין לה אלא בעילת מצוה בלבד.

דף ס"ה ע"א

יא. אין בין נערות לבגרות אלא ששה חדשים בלבד.

יב. הגיע זמנה לראות תחת בעלה, כל שנבעלה קודם לכן חשיב כלילה אחד, ונותנים לה עוד ג' לילות מעתה.

יג. מעשה ונתן לה רבי ד' לילות מתוך י"ב חדש (היינו שנתן לה אחת בימי קטנות כנ"ל, ועוד ג' בימי נערות).

יד. מנימין סקסנאה היה הולך למקומו של שמואל, וסבר לתת לבוגרת כל הלילה אפילו ראתה, וקדם ונפטר בדרך. קרי שמואל עליה דרב 'לא יאונה לצדיק כל און'.

טו. כיון שנתקו שיניו של אדם נתמעטו מזונותיו (היינו שמשזוקין, קשים מזונותיו לבא). וכתב מהרש"א דיראה אדם להשאיר לו ממון להסתפק ממנו בזקנותו, ואל יתן כל מזונותיו לבניו בחייו.

טז. הא דנותנים לה כל הלילה (בהגיע זמנה לראות וראתה) – היינו עונה שלימה (דהיינו לילה שלם בתקופת ניסן ותשרי, שהוא כמו חצי יום וחצי לילה בתקופת טבת ותמוז, דהם י"ב שעות). אי נמי נותנים לה לילה וחצי, דמתוך שמשתהין הרבה בכתיבת הכתובה עד לתוך הלילה, משלימים הזמן ד"ב שעות בחצי היום.

דף ס"ה ע"ב

יז. היו גיתיו ובתי בדיו (של יין ושמן) טמאים ורוצה לטהרן, או שנשתמש בהם יין נסך ורוצה להכשירן, הדפים (הדלת שנותן על הענבים) והלולבים (שמנקים בהם את הגת) והעדשין (הגת עצמה, רש"י. ותוס' פי' באופנים נוספים) – מדיחם. העקלים (שקושרים בהם התפוח של חרצנים) של נצרים ושל בצבוץ (קנבוס) – מנגבם. ושל גמי ושיפא – לתנא קמא מיישנם י"ב חדש, ולר' שמעון בן גמליאל מיישנם מגת לגת (פעמים הוא יותר מי"ב חדש ופעמים פחות). ולר' יוסי מגעילם ברותחין, או חולטן במי זיתים, ולרשב"ג משום ר' יוסי מניחן תחת זרם מים במשך עונה, דהיינו יום או לילה בתקופת ניסן ותשרי, או חצי יום וחצי לילה בתקופת טבת ותמוז.

יח. רבותינו חזרו ונמנו: בין בהגיע זמנה בין בלא הגיע זמנה, בועל בעילת מצוה ופורש. וכן פסקו רב ושמואל ור' יוחנן וריש לקיש. ומכל מקום שרי לגמור ביאתו, ואפילו בעל נפש לא יפרוש.

יט. ר' יוחנן וריש לקיש, כשלמדו פרק 'תינוקת' (פרק זה) לא היו מוציאים מ(משניות של) פרק זה אלא כתעלא מבי כרבא, דסבירא להו (כהברייתא): בועל בעילת מצוה ופורש.